

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

150-OJI RK PLENARINĖ SESIJA, 2022 6 29–2022 6 30

Rezoliucija dėl Europos regionų komiteto pasiūlymų atsižvelgiant į Europos Komisijos 2023 m. darbo programą

(2022/C 375/01)

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į:

- 2012 m. vasario mėn. Protokolą dėl bendradarbiavimo su Europos Komisija,
- RK rezoliuciją „Europos regionų komiteto 2020–2025 m. prioritetai“ ⁽¹⁾,
- galutinę Konferencijos dėl Europos ateities ataskaitą,
- teisėkūros galią turinčių regioninių parlamentų indėlį, gautą pagal RK ir CALRE bendradarbiavimo susitarimą,
- RK rezoliuciją dėl galutinių Konferencijos dėl Europos ateities rezultatų,

ragina Europos Komisiją, vykdant savo 2023 m. darbo programą, imtis šių veiksmų:

Europos ateitis

1. palankiai vertina Konferencijos dėl Europos ateities plenarinėje sesijoje priimtas rekomendacijas dėl demokratiškesnės, tvaresnės ir teisingesnės Europos Sąjungos. RK yra įsipareigojęs prisidėti prie galutinės ataskaitos įgyvendinimo, įskaitant institucines reformas, kurių reikia siekiant užtikrinti tvirtą piliečių ir jų išrinktų atstovų visais lygmenimis ryšį. RK savo pasiūlymus dėl galimų sutarčių pakeitimų ir tarpinstitucinių susitarimų atnaujinimo išdėstė atskiroje rezoliucijoje;
2. ragina į Europos Komisijos darbo programą įtraukti konkrečias iniciatyvas, kuriomis įgyvendinami šie pasiūlymai, visų pirma siekiant sukurti konkrečioms vietovėms pritaikytus dalyvavimo metodus ir užtikrinti, kad jie taptų nuolatiniu ES sprendimų priėmimo proceso elementu, atsižvelgiant į regionų valdžios institucijų teisėkūros galias;
3. todėl palankiai vertina Konferencijos dėl Europos ateities pasiūlymą, kuriuo siekiama sukurti už ES reikalus atsakingų tarybų narių sistemą – RK inicijuotą pasiūlymą – kaip būdą dar labiau sumažinti atotrūkį tarp ES institucijų ir piliečių. RK yra įsipareigojęs įgyvendinti šį pasiūlymą bendradarbiaudamas su Komisija per RK už ES reikalus atsakingų regionų ir vietos tarybų narių tinklo ir projektą „Europos kūrimas su vietos tarybų nariais“. RK taip pat rekomenduoja kuo plačiau įtraukti jaunos vietos politikus ir administratorius į ES teisėkūros procesus, be kita ko, viešindamas savo jaunųjų išrinktų politikų programą;

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

4. ragina labiau įtraukti jaunimą į demokratinius procesus ir skatinti struktūruotą bendradarbiavimą su jaunimu (pvz., jaunimo tarybas) ir mano, kad pilietinis ugdymas yra būtina sąlyga siekiant įgalinti piliečius, suteikti jiems galimybę sąmoningai ir aktyviai dalyvauti demokratiname gyvenime; taip pat ragina Europos Komisijos darbo programoje pasiūlyti iniciatyvas, kuriomis būtų siekiama parengti Europos masto pilietinio ugdymo, Europos demokratiškos vertybių skatinimo, kritinio mąstymo, skaitmeninių įgūdžių ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis programą, bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis;

5. ragina Europos Komisiją vadovauti greitam procesui, kuriuo siekiama rasti patenkinamą ir nuolatinę humanitarinės krizės Viduržemio jūros regione problemos sprendimą, visų pirma sutelkiant dėmesį į migrantų gyvybių apsaugą, bet taip pat ir į žmogaus teisių laikymąsi ir pagrindinių laisvių užtikrinimą. Regionų komitetas ir vietos ir regionų valdžios institucijos siūlo kuo glaudžiau bendradarbiauti šioje srityje;

6. ragina Komisiją, teikiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pasidalijamosios arba koordinavimo kompetencijos politikos srityse, sistemingai naudotis subsidiarumo vertinimo lentele;

Ukraina

7. pakartoja savo prašymą Europos Komisijai sukurti ES pabėgėlių iš Ukrainos vietos priemonę, kuri būtų ne naujas fondas, o operatyvinė ir papildoma priemonė siekiant sumažinti biurokratizmą ir paspartinti vietos vadovų prieigą prie dabartinių lėšų;

8. pabrėžia, kad valstybės narės gali pasinaudoti Sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE) finansavimu, kad parengtų specialiai pritaikytus **ilgalaikės** migrantų kilmės asmenų **integracijos** sprendimus, investuodamos į būstą, švietimą, užimtumą, sveikatą, socialinę įtrauktį ir priežiūrą arba kitas socialines paslaugas. Skubi parama pabėgėliams turėtų būti teikiama nepriklausomai nuo jų kilmės šalies;

9. prašo Komisijos pateikti pasiūlymą dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE) persvarstymo, apsvaistyti trumpalaikius ir vidutinės trukmės sprendimus vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad būtų patenkinti dabartiniai finansiniai poreikiai, susiję su Ukrainos krize, ir ragina imtis griežtų priemonių siekiant užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir su ja kovoti, taip pat numatyti apsaugos priemones, kuriomis pabėgėliams būtų užtikrinta galimybė gauti medicininę ir psichologinę priežiūrą, taip pat naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos teisėmis; pritaria, kad būtina parengti vaiko apsaugos priemonių rinkinį Ukrainos pabėgėliams vaikams, taip pat ragina imtis specialių priemonių, skirtų pažeidžiamiesiems pabėgėliams apsaugoti;

10. pakartoja, kad įgyvendinant principą „kiek plus, tiek minus“, pagal kurį naują teisėkūros našą leidžiama nustatyti tik tiek, kiek panaikinama ankstesnė našta, visų teisės aktų demokratinėse bendruomenėse pagrindas yra kuo didesnė grynoji nauda visai visuomenei ir kad turi būti išsaugoti ES teisėkūros tikslai ir aukšti ekonominiai, socialiniai ir aplinkos apsaugos standartai;

11. palankiai vertina tai, kad pradėta taikyti Laikinosios apsaugos direktyva, ir pabrėžia, kad laisvo judėjimo teisių ir pabėgėlių savarankiškumo pripažinimas yra teigiamas rezultatas, nes sumažėjo spaudimas nacionalinėms prieglobsčio sistemoms ir priėmimo pajėgumams pasienio regionuose. Vis dėlto RK ragina Komisiją persvarstyti savo pasiūlymą dėl reglamento dėl instrumentalizavimo migracijos ir prieglobsčio srityse tinkamumą ir peržiūrėti Šengeno sienų kodekso projekte pateiktą instrumentalizavimo apibrėžtį, nes tai taip pat būtų taikoma Ukrainos pabėgėliams, kuriais kaip ginklų naudojasi Rusijos režimas, ir tokiu būdu gali tiesiogiai prieštarauti Laikinosios apsaugos direktyvai;

12. tvirtai remia ES Ukrainos ekonomikos atkūrimo plano parengimą siekiant atgaivinti Ukrainos ekonomiką, atstatyti sugriautą jos infrastruktūrą ir remti demokratines jos institucijų ir viešųjų tarnybų reformas. Atsižvelgdamas į tai, RK įsteigs Ukrainos atstatymui skirtą miestų ir regionų aljansą, vienijantį Europos ir Ukrainos vietos ir regionų valdžios institucijas, siekiant savivaldoms suteikti pagrindinį vaidmenį vykdant atstatymo strateginį planavimą, toliau įgyvendinant decentralizacijos procesą bei daugiapakopį valdymą Ukrainoje ir gerinant tinkamą vietos ir (arba) regionų valdymą. RK tai pat kartoja Ukrainos ir ES vietos ir regionų valdžios institucijų raginimą atgaivinti arba užmegzti partnerystės ryšius ir miestų bei regionų porinę veiklą – tai būtų neatsiejamos atstatymo proceso dalys. RK pritaria priemonėms, kuriomis būtų švelninami ilgalaikiai socialiniai ir ekonominiai Rusijos karo Ukrainoje padariniai ES regionams ir miestams;

13. atkreipia dėmesį į tai, kad taisomosios priemonės, kurių imtasi vykdant valstybių narių makroekonominio disbalanso procedūras, daro stipresnį poveikį kai kuriems regionams, kurie, kaip nurodyta SESV 349 straipsnyje, yra labai jautrūs išorės sukrėtimams ir stabdomosios ekonominės politikos taikymui;

Ekonomikos atgaivinimas ir sanglauda

14. mano, kad jei Stabilumo ir augimo pakto nukrypti leidžianti išlyga būtų panaikinta atsižvelgiant į dabartinę energetikos krizę, geopolitinį nestabilumą ir atsigavimą po COVID-19 pandemijos, tai galėtų turėti didelį ekonominį, socialinį ir aplinkosauginį poveikį. Todėl ragina toliau taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą, kol bus įdiegta persvarstyta ekonomikos valdymo sistema; RK taip pat pritaria Konferencijos dėl Europos ateities raginimui reformuoti Europos semestrą siekiant padidinti jo demokratinį teisėtumą ir vietos bei regionų valdžios institucijų dalyvavimą, taikant elgesio kodeksą, parengtą remiantis partnerystės elgesio kodeksu, skirtu struktūriniams fondams;

15. šiuo metu įgyvendinant nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus ragina Komisiją užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos visapusiškai dalyvautų sprendimų priėmimo, programavimo ir įgyvendinimo procesuose, siekiant sumažinti riziką, kylančią dėl nepakankamo koordinavimo su kitais finansavimo šaltiniais, įskaitant sanglaudą, ir stiprinti suderinamumą ir sinergiją su vietos plėtros strategijomis, nes šie aspektai yra labai svarbūs siekiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) tikslų;

16. pabrėžia, kad Europos sanglaudos politikos potencialas atlieka lemiamą vaidmenį mažinant ekonominės veiklos, ypač turinčios didesnės pridėtinės vertės, teritorinį disbalansą, taip pat užtikrinant teisingesnę regioninę Europos pajamų paskirstymą, kurio vien vidaus rinka ir globalizacija neužtikrina. Todėl ši politika turi išlikti viena iš pagrindinių svarstymų idėjų;

17. tvirtai remia į 8-ąją sanglaudos ataskaitą įtrauktą principą „nepakenkti sanglaudai“, kuriame pabrėžiama, kad **sanglauda yra bendra ES vertybė**, ir siūlo iš anksto pradėti išsamų svarstymų procesą apie ilgalaikius sanglaudos iššūkius ir kaip juos spręsti pasitelkiant sanglaudos politiką ir kitas ES politikos kryptis; šiuo požiūriu pritaria tam, kad Komisija, siekdama geresnio visų politikos sričių indėlio į sanglaudą kaimo vietovėse tiek ES, tiek valstybių narių, tiek subnacionaliniu lygmeniu, nustatytų tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemones;

18. prašo 2023 m. įvertinti ilgalaikę ES kaimo vietovių viziją 2040 m., siekiant parengti konkrečius pasiūlymus kartu su ištekiais, finansinėmis priemonėmis ir kiekybiniais tikslais, taip pat atsižvelgti į karo Ukrainoje poveikį kaimo vietovėms; ragina priimti į ateitį orientuotą Europos kaimo darbotvarę, kuria būtų remiamas žemės ūkis ir vietos gamyba, gerinama miesto ir kaimo integracija, atsižvelgiama į didelių ir nuolatinių gamtinių ar demografinių trūkumų turinčių vietovių padėtį, didinamas maisto produktų atsparumas ir užtikrinamas tvarus kaimo bendruomenių ir periferinių vietovių atgaivinimas;

19. ragina Europos Komisiją dėti daugiau pastangų informuojant apie Europos politiką kaimo vietovėse, kurių gyventojai jaučiasi nutolę nuo diskusijų procesų ir dažnai nežino, kokius dalyvavimo kanalus jiems suteikia institucijos;

20. ragina Europos Komisiją praktiškai įgyvendinti naują atokiausiems Sąjungos regionams, kuriems pandemija padarė ir vis dar daro ypač didelį poveikį ir kurie taip pat yra labiausiai pažeidžiami tarptautinės krizės, kurią sukėlė karas Ukrainoje, skirtą strategiją visa jos aprėptimi ir mastu;

21. pritaria Regioninių teisėkūros asamblėjų konferencijai (CALRE) ir Europos Parlamentui, kad atsižvelgiant į konkrečius demografinius ypatumus, poreikius ir iššūkius, su kuriais susiduria periferiniai ir salų regionai, įskaitant salynus ir atokiausius regionus, reikia specialios ir tikslinės ES paramos, pavyzdžiui, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos srityje, įskaitant mokslinių tyrimų ir investicijų programas, kuriose daugiausia dėmesio skiriama šių regionų potencialui atsinaujinančiosios energijos, tvaraus žemės ūkio ir žuvininkystės, jūrų ir biologinės įvairovės apsaugos srityse, taip pat mažinti daugialypes struktūrines ir nuolatinės kliūtis, su kuriomis susiduria šios Europos Sąjungos teritorijos, pavyzdžiui, šiems regionams kylančius sunkumus mažinant CO₂ pėdsaką;

22. pritaria Europos Parlamentui, kad reikia toliau rengti Salų paktą ir Europos Sąjungos salų darbotvarę, dalyvaujant pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams, t. y. nacionalinėms, regionų ir vietos valdžios institucijoms, ekonominės ir socialinės veiklos vykdytojams, pilietinei visuomenei, akademinėi bendruomenei ir nevyriausybinėms organizacijoms, vadovaujantis Miestų paktu ir būsimu Kaimo paktu; ragina Komisiją atlikti tyrimą dėl skirtingos Europos Sąjungos salų teritorijų padėties;

23. ragina Europos Komisiją inicijuoti teisėkūros procedūra priimamus aktus, kurių reikia siekiant įgyvendinti naują atokiausiems regionams skirtą strategiją „Pirmenybė žmonėms, tvaraus ir integracinio augimo užtikrinimas, ES atokiausių regionų potencialo atskleidimas“, kuri atspindi tvirtą Komisijos įsipareigojimą šiems regionams taikyti teritorinį požiūrį ir teikti pritaikytą paramą, kaip nurodyta Sutartyje;

24. pabrėžia, kad maži miestai ir kaimai gali atlikti labai svarbų vaidmenį kuriant ir įgyvendinant integruoto teritorinio vystymosi procesus, ir prašo Europos Komisijos skatinti jų vaidmenį integruotose teritorinėse investicijose ir bendruomenės inicijuotoje vietos plėtroje bei kitose teritorinėse priemonėse, sukurtose valstybių narių iniciatyvoms remti, sukuriant konsultacinį paramos tinklą sanglaudos politikai įgyvendinti, kad būtų skatinamas šių elementų naudojimas, ypač mažose miestų teritorijose, kurios atlieka regioninių centrų vaidmenį, ir užtikrinti, kad valstybių vyriausybės remtų visas integruotų teritorinių investicijų ir bendruomenės inicijuotas vietos plėtros iniciatyvas, ypač tuose regionuose, kuriems jų labiausiai reikia, pavyzdžiui, mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir tuose, kurie atsilieka vietos plėtros srityje;

25. mano, kad dėl daugelio krizių, su kuriomis šiuo metu susiduria Europos Sąjunga, didėja poreikis išlaikyti Europos žaliojo kurso įgyvendinimo tempą ir 2023 m. suteikti jam naują teisėkūros postūmį, todėl palankiai vertina tai, kad, remiantis pirmąja metine EGADP įgyvendinimo ataskaita, mažiausia būtina žaliajai pertvarkai skirtą Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų dalis – 37 proc. – buvo viršyta;

Žalioji pertvarka ir tvarumas

26. ragina Europos Komisiją bendradarbiauti su vietos ir regionų valdžios institucijomis įgyvendinant iniciatyvas, susijusias su Glazgo klimato paktu ir būsimumis COP 27 išvadomis, taip pat remti daugiapakopį bendradarbiavimą ir vietos lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus; skatina Europos Komisiją pripažinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį siekiant Paryžiaus susitarimo ir subnacionalinio lygmens diplomatijos klimato kaitos srityje tikslų; ragina suvienyti pastangas įgyvendinant plataus užmojo pasaulinę biologinės įvairovės programą po 2020 m., siekiant užtikrinti, kad iki 2050 m. būtų įgyvendinta bendra vizija „gyventi harmonijoje su gamta“;

27. nerimauja dėl to, kad pažanga, padaryta skatinant prisitaikymą prie klimato kaitos, sulėtėjo, palyginti su naujoje ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje paskelbtais dideliais užmojais, taip pat su ambicingesniais pasauliniais užmojais, kaip pabrėžiama UNFCCC raginime nustatyti visuotinį prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą;

28. ragina Komisiją sistemingai integruoti energijos pakankamumo principą į ES teisės aktų sistemą, skatinant sistemingus energijos taupymo veiksmus, remiant ir spartinant perėjimą prie švarios, atsinaujinančios, įperkamos ir saugios energijos, ir prašo Komisijos ir teisėkūros institucijų siekti sukurti patikimą teisinę sistemą nepritekliui energijos ir judumo srityse įvertinti ir su juo kovoti; prašo įtraukti jį į Energijos nepritekliaus ir pažeidžiamų vartotojų koordinavimo grupę; pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos bendrijos yra pagrindinė priemonė siekiant skatinti plačiai naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir kurti decentralizuotą bei saugią energetikos sistemą; ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su regionų valdžios institucijomis siekiant pašalinti jų vystymosi kliūtis ir kurti papildomas paskatas, taip pat remti būtinas investicijas į šį procesą; atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad nereikėtų pamiršti regionų, kuriuose energetikos pertvarka bus brangesnė dėl šių vietovių, pvz., salų ir atokiausių regionų, energetinio izoliuotumo;

29. ragina Komisiją parengti nuolatinę žaliojo kurso teisės aktų sistemą, kuri geriau apimtų DVT ir struktūriškai įtrauktų vietos ir regionų valdžios institucijas į išsamią Energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento peržiūrą;

30. ragina Komisiją toliau remti Europos merų pakto darbą, taip pat tokias iniciatyvas, kaip pvz., ES misija dėl neutralaus poveikio klimatui ir pažangiųjų miestų, kaip pagrindinę priemonę įgyvendinant Europos žaliąjį kursą visos ES miestuose ir regionuose ir padedant vietos ir regionų valdžios institucijoms siekti prisitaikymo prie klimato kaitos tikslų;

31. ragina Komisiją bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis parengti finansavimo ir paramos sistemą, kad būtų skatinamas subnacionalinių viešųjų pastatų renovacijos tikslų įgyvendinimas, siekiant užtikrinti šių standartų įgyvendinamumą, kaip siūloma Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje; šiuo atžvilgiu primena, kad svarbu užtikrinti tiesioginį finansavimą vietos ir regionų valdžios institucijoms energijos vartojimo efektyvumo priemonėms, taip pat teikti papildomas gaires ir paramą, ypač istorinių pastatų renovacijai;

32. išipareigoja toliau bendradarbiauti suinteresuotųjų subjektų platformoje nulinės taršos tikslui įgyvendinti, propaguojant daugiapakopio valdymo požiūrį į nulinės taršos veiksmų planą, įskaitant stebėseną ir ES regionų žaliųjų rezultatų suvestinės rengimą vėlesniame etape;

33. pritaria Europos žalesnių miestų metų paskelbimui ir pareiškia esąs pasirengęs aktyviai dalyvauti šioje iniciatyvoje;

34. remia holistinį į vietovę ir teritoriją orientuotą požiūrį dėl aplinkos politikos ir pakartoja savo raginimą atitinkamai priimti vandenynų teisės aktą, kaip buvo priimtas klimato teisės aktas;

35. ragina daugiau dėmesio skirti trumpoms žemės ūkio maisto produktų vertės grandinėms ir pripažinti gamybos sistemų įvairovę visoje Europoje, įskaitant alternatyvias gamybos sistemas, kuriomis siekiama skatinti vietos ir regionines gamybos, perdirbimo ir prekybos formas, siekiant didinti vietos ir regionų savarankiškumą maisto srityje; ragina labiau remti kolektyvinius vietos projektus, kuriuose dalyvauja perdirbėjai, vietos valdžios institucijos, ūkiai, miško ūkiai, prekybininkai, kooperatinės bendrovės, vietos produktų gamintojų asociacijos ir vietos vartotojai, siekiant plėtoti vietos maisto produktų tiekimą;

36. pabrėžia, kad reikia parengti trumpalaikės ir vidutinės trukmės ekonominės paramos ir struktūrinės socialinės politikos priemones, kuriomis būtų siekiama sudaryti palankesnes sąlygas pažeidžiamiausioms grupėms naudotis tvaresne ir sveikesne maisto sistema ir taip padėti kovoti su nutukimu ir netinkama mityba, įskaitant ES veiksmų planą dėl vaikų nutukimo po 2020 m.;

37. ragina sukurti veiksmingą daugiapakopio valdymo sistemą, pagal kurią Europos misijos būtų derinamos su vietos ir regionų vystymosi strategijomis, ekonomikos gaivinimo po COVID-19 priemonėmis ir inovacijų finansavimu iš struktūrinių fondų, kad būtų sukurta ekologiškesnė, sveikesnė, įtrauki ir atspari ES;

38. tvirtai remia neseniai įgyvendintus bandomuosius regioninių inovacijų partnerysčių veiksmus, kuriais pažangiosios specializacijos koncepcija derinama su žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos misijos požiūriu; siūlo ES teikti papildomą paramą teritorinių misijų ir vietos inovacijų ekosistemų skatinimui pasitelkiant EMTE centrus, kad jie galėtų atlikti aktyvų vaidmenį Europos mokslinių tyrimų erdvėje ir panaikinti atotrūkį inovacijų srityje ES;

39. pabrėžia, kad naujasis europinis bauhausas gali būti įgyvendinamas tik taikant daugiapakopį valdymą ir teritorinį požiūrį – į jį reikia žiūrėti kaip į tarpusavyje sujungtą regioninių ar vietos centrų tinklą, o ne vien tik atskirą geografinį tašką; pakartoja savo pasiūlymą dėl paprastos naudoti čekių sistemos, pagal kurią miestams ir regionams būtų teikiama praktinė parama dalyvauti naujojo europinio bauhauso bendruomenėje;

40. tikisi, kad Komisija toliau integruos lyčių aspektą į savo politikos procesus, visų pirma pateikdama ES programų poveikio lyčių požiūriu vertinimo metodiką;

41. neabejotinai pripažįsta, kad reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų pasiekti ES kovos su klimato kaita tikslai transporto sektoriuje; mano, kad visų rūšių transportas turi tapti tvaresnis ir reikia mažinti kelių transporto išmetamų teršalų kiekį, derinant ilguoju laikotarpiu tvarius alternatyviuosius degalus ir netaršias transporto priemones. Taip pat svarbu atsižvelgti į visą gyvavimo ciklą, kad būtų kuo labiau sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis nuo jų gamybos iki panaudojimo, o ne tik išmetimo vamzdyje. Atsižvelgdamas į tai, kad reikia iš esmės pertvarkyti automobilių sektorių visuose regionuose, siekiant užtikrinti, kad nė vienas regionas nebūtų paliktas nuošalyje, primygtinai ragina Komisiją spręsti griežtesnių lengvųjų automobilių ir furgonų išmetamo CO₂ kiekio standartų poveikio klausimą taikant Europos mechanizmą, kuriuo būtų remiamas teisingas ir socialiniu požiūriu sąžiningas Europos automobilių ir tiekimo pramonės regionų pertvarkos procesas;

Skaitmeninė pertvarka ir pramonė

42. primygtinai ragina skleisti mokslinių tyrimų rezultatus ir geriausių patirtį vietos inovacijų srityje veikiantiems subjektams, visų pirma įgyvendinant tokias iniciatyvas kaip Keitimosi žiniomis platforma (KŽP) ir „Mokslas ir regionai“, taip pat informuoti apie šiuo metu vykdomą Europos technologijos instituto ir Europos inovacijų tarybos veiklą, visų pirma skirtą startuoliams ir didelį augimo potencialą turinčioms įmonėms Europos regionuose;

43. palankiai vertina darbą, kurį Komisija atliko pagal iniciatyvą „Join, Boost, Sustain“, ir pareiškia, kad yra pasirengęs tęsti savo ekspertų veiklą vietos ir regionų skaitmeninių rodiklių srityje ir padėti Europos Komisijai suteikti miestams ir savivaldybėms tinkamų priemonių skaitmeninei transformacijai įvertinti;

44. atsižvelgdamas į RK nuomonę dėl skaitmeninės sanglaudos ragina Komisiją bendradarbiauti su RK ir teritorinėmis asociacijomis dėl to, kaip 1) nustatyti ir stebėti didėjančią skaitmeninę atskirtį, 2) kaip padidinti Sąjungos skaitmeninę sanglaudą ir 3) kaip įgyvendinti RK ir Konferencijos dėl Europos ateities pateiktas rekomendacijas dėl skaitmeninės transformacijos;

45. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl Duomenų akto ir tikisi gauti reglamento dėl Sąveikumo strategijos akto projektą, kuriuo turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos sąžiningam ir teisingam keitimuisi duomenimis, visų pirma tarp valdžios institucijų įvairiais lygmenimis ir tarp privačių subjektų, ir kuris padidintų privačių įmonių ir valdžios institucijų tarpusavio pasitikėjimą;

46. tikisi, kad bus paskelbta nauja teisėkūros iniciatyva, kuria siekiama sukurti bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliose situacijose priemonę, ir palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad šia priemone bus siekiama stiprinti Europos bendrosios rinkos valdymą krizės metu, kad būtų galima numatyti sutrikimus ir užkirsti jiems kelią; taip pat ragina įtraukti visus susijusius subjektus, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, į pasirengimo krizėms ir reagavimo į jas mechanizmus;

47. pabrėžia, kad svarbu parengti labiau politiškai koordinuotą ir platesnio masto pramonės strategiją, kad būtų atsižvelgta į atokesnius regionus, kuriuose nėra pramoninės vietos veiksnių ir kuriuose mažai diversifikuotos ekonominės struktūros, tačiau galima steigti paslaugų įmones, kurios papildytų pramonės įmones, kurias pagal Europos strategiją siekiama perkelti į ES teritoriją;

48. dar kartą rekomenduoja, kad Komisija savo būsimą pramonės politiką glaudžiau sietų su pasirengimu ateities iššūkiams ir atsižvelgtų į konkurencingų regioninių ekosistemų patirtį, bazinių didelio poveikio technologijų svarbą ir būtinybę užtikrinti pusiausvyrą tarp konkurencingumo ir atviro strateginio savarankiškumo;

49. siūlo Europos Komisijai gerinti ir stiprinti sanglaudos politikos ir konkurencijos politikos valstybės pagalbos linijos ryšį, leidžiant pagal REACT-EU bendrai finansuoti veiksmus, įgyvendinamus pagal Laikinąją valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistemą;

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir judumas

50. pažymi, kad teisinės ir administracinės kliūtys ir toliau trukdo Europos pasienio regionų vystymuisi, ir ragina Komisiją pasiūlyti koordinavimo tarp valstybių narių priemonę ES direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu, siekiant užkirsti kelią naujų teisinių kliūčių atsiradimui pasienyje; taip pat ragina Komisiją vėl pradėti dialogą su Taryba dėl siūlomo Europos tarpvalstybinio mechanizmo (ECBM) reglamento arba pasiūlyti alternatyvią priemonę, kuri leistų Europos pasienio regionams veiksmingai ieškoti sprendimų dėl jiems kylančių kliūčių;

51. ragina Europos Komisiją pateikti pasiūlymą siekiant užtikrinti sausumos ir jūrų tarpvalstybinio bendradarbiavimo palaikymą ES ar regioninės krizės atveju ir skirti pakankamą finansavimą projektams, kuriais skatinamas tarpvalstybinis junglumas ir intermodalumas. Pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę visada turėtų būti teikiami konkretūs kvietimai šalinti trūkstamas tarpvalstybines jungtis, o INTERREG turėtų aktyviau dalyvauti finansuojant šių transporto kliūčių šalinimą. Teikiant finansavimą tarpvalstybiniams projektams taip pat reikėtų pasitelkti ilgalaikes ir tvarias investicijas per Europos investicijų banką (EIB) ir nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus bei institucijas;

52. palankiai vertina Europos Komisijos inicijuotas viešas konsultacijas „Protų nutekėjimas. Iššūkių, kylančių dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo, sušvelninimas“ ir pakartoja savo raginimą nustatyti ir įgyvendinti skirtingus reagavimo į kiekvieną protų nutekėjimo reiškinių subkomponentą – protų įtekėjimą, protų švaistymą, protų apykaitą ir grįžtamąją migraciją – būdus, taip pat į kvalifikuotos darbo jėgos migraciją;

53. palankiai vertina plataus užmojo transeuropinių transporto tinklų (TEN-T) plėtros gairių peržiūrą, visų pirma geresnį miestų transporto mazgų integravimą į tolimojo susisiekimo tinklą ir geresnį Europos koridorių valdymą. Tačiau infrastruktūros įgyvendinimui pagal kiekvieno tinklo lygmens terminus reikės didelių finansinių pastangų Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Siekdamas užtikrinti finansavimo tęstinumą ir prieinamumą RK ragina pradėti diskusijas dėl kitos Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP 3);

54. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl naujos judumo mieste sistemos ir ragina daugiau dėmesio skirti aktyvaus judumo ir viešojo transporto skatinimui. Būtina šalinti dideles finansavimo spragas, su kuriomis susiduria vietos ir regionų valdžios institucijos miesto ir priemiesčių vietovėse, taip pat užtikrinti transporto įtrauktį kaimo regionuose, kad būtų pasiekti ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslai;

Socialinė apsauga, švietimas ir jaunimas

55. dar kartą patvirtina, kad reikia toliau įtraukti jaunimą į demokratinius procesus ir sprendimus visais valdymo lygmenimis, ir pabrėžia, kad integruodama jaunimą į visas susijusias politikos sritis ES užtikrintų tvirtą 2022 m. Europos jaunimo metų pagrindą;

56. pabrėžia, kad reikia sudaryti palankesnes sąlygas visiems, ypač jaunimui, gauti socialinę apsaugą, įperkama ir tvarų būstą, be kita ko, pasitelkiant ES finansavimą, ir kovoti su mažų garantijų jaunimo užimtumu, kaip atsaką į pablogėjusią Europos jaunimo padėtį po COVID-19 pandemijos;

57. primygtinai ragina Europos Komisiją pasiūlyti ES reglamentavimo sistemą siekiant nutraukti neapmokamą mokomąją praktiką;

58. prašo Europos Komisijos parengti Europos būsto darbotvarkę, pagal kurią būtų veiksmingai sprendžiamos būsto sektoriaus problemos ir užtikrinamos galimybės iš tikrųjų įgyvendinant renovacijos bangos strategiją; todėl prašo, kad ilgalaikės investicijos į būstą nebūtų laikomos nacionalinėmis arba lygiavertėmis struktūrinėmis išlaidomis, kaip apibrėžta Stabilumo ir augimo pakte;

59. ragina Komisiją atnaujinti savo 2011 m. Tarybos rekomendaciją dėl prevencinės politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, atsižvelgiant į pastaraisiais metais iškilusias dideles socialines problemas;

60. pabrėžia, kad reikia skubiai tobulinti skaitmeninį švietimą, kuris yra vienas iš pagrindinių strateginių aukštos kokybės mokymo ir mokymosi skaitmeniniame amžiuje tikslų. Skaitmeninių įgūdžių igijimas įgalina mūsų dabartinius ir būsimus piliečius, suteikiant jiems galimybę sėkmingiau dalyvauti dabartinėje ketvirtojoje pramonės revoliucijoje (skaitmeninėje revoliucijoje) ir netrukus įvyksiančioje penktojoje pramonės revoliucijoje (5.0);

61. pakartoja, kad reikia užtikrinti visapusišką Europos socialinių teisių ramsčio ir jo atitinkamų pagrindinių tikslų įgyvendinimą iki 2030 m.; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina Komisiją parengti išsamią Europos kovos su skurdu strategiją, taip pat numatyti veiksmingus stebėsenos ir duomenų rinkimo mechanizmus, be kita ko, subnacionaliniu lygmeniu;

62. prašo, kad vietos ir regionų valdžios institucijos dalyvautų rengiant ir įgyvendinant pasiūlymus dėl įtraukių darbo rinkų ir tvirtesnės socialinės politikos;

Sveikata, civilinė sauga ir turizmas

63. visiškai pritaria Konferencijos dėl Europos ateities rekomendacijai stiprinti Europos sveikatos priežiūros sistemų atsparumą ir primena, kad dviejuose trečdaliuose valstybių narių šių sistemų valdymas yra decentralizuotas, todėl regionai tampa pagrindiniais partneriais aptariant ir įgyvendinant bet kokią naują politiką, kuria siekiama sumažinti ES priklausomybę nuo užsienio vaistų tiekėjų, koordinuoti mokslinius tyrimus ir finansavimą, paspartinti strateginių atsargų kaupimą, stiprinti gamybą ir peržiūrėti sveikatos priežiūros sistemų pažeidžiamumo klausimą; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją apsvastyti naujus teisės aktus, panašius į Europos lustų aktą, siekiant padidinti ES nepriklausomumą veikliųjų medžiagų, gatavų vaistų ir visų rūšių medicininių atsako priemonių srityje;

64. tikisi, kad Komisija pateiks konkrečių pasiūlymų, kaip įgyvendinti RK rekomendacijas dėl Direktyvos dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas naudojimo supaprastinimo pacientams, sveikatos priežiūros specialistams, sveikatos draudikams ir valdžios institucijoms; konkrečiai ragina teikti daugiau rekomendacijų ir aktyvią paramą (logistinę, teisinę ir finansinę) pasienio regionams, kurie dalyvauja (arba planuoja dalyvauti) tarpvalstybiniame bendradarbiavime sveikatos priežiūros srityje;

65. tikisi, kad Komisija, atlikdama būsimą farmacijos teisės aktų peržiūrą, pasiūlys priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad visi pacientai galėtų laiku gauti įperkamus, būtiniausių ir naujoviškų vaistų, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, ir imsis šalinti pagrindines vaistų stygiaus priežastis;

66. pakartoja, kad būtina parengti aiškų ES civilinės saugos mechanizmo ir jo priemonių, apimančių ir nelaimių prevenciją bei pasirengimą joms, ir kolektyvinio reagavimo į nelaimės pajėgumus, ilgalaikių išpareigojimų ir finansinio stiprinimo planą, ypač atsižvelgiant į tai, kad nelaimės tampa dažnesnės ir sudėtingesnės; yra pasirengęs prisidėti prie Europos civilinės saugos žinių tinklo veiklos, pasinaudodamas regioninių ir vietos nelaimių valdymo patirtimi;

67. toliau ragina parengti naują Europos turizmo strategiją ir prašo Komisijos pagaliau pateikti Europos turizmo darbotvarkę iki 2030 m. ir 2050 m., siekiant remti dveją (žaliąją ir skaitmeninę) Europos turizmo vietovių, ypač atokiausių regionų, pertvarką, didinant jų konkurencingumą ir sudarant palankesnes sąlygas ekonomikos gaivinimui ir užimtumui turizmo sektoriuje bei atspariam veiklos atnaujinimui, taip pat Europos Sąjungos piliečių naudojimuisi teise į saugų ir visapusišką turizmą;

Išorės bendradarbiavimas

68. tikisi, kad Komisija imsis tolesnių veiksmų dėl RK prašymo suteikti daugiau teritorinio gylio Jungtinės Karalystės (JK) ir ES santykiams ir apsvartys būdus ir priemones, kaip, RK padedant, struktūriškai įtraukti vietas ir regionų valdžios institucijas į partnerystę su Jungtine Karalyste ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) institucinę struktūrą. Be Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, RK pabrėžia, kad ES ir Jungtinės Karalystės santykiams taip pat turėtų būti naudingos dar neišnaudotos ES ir JK vietos ir regionų valdžios institucijų bendradarbiavimo perspektyvos kartu sprendžiant bendrus uždavinius, pvz., dėl tvaraus Šiaurės jūros, Lamanšo sąsiaurio ir Airijos jūros valdymo arba darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo vietos ir regionų lygmeniu;

69. ragina Komisiją rengiant turizmo srities teisės aktus atsižvelgti į papildomus atokiausių regionų, kurių ekonominis, socialinis ir kultūrinis vystymasis labai priklauso nuo turizmo, suvaržymus, ir, atsižvelgdamas į tai, įspėja, kad reikia užtikrinti tinkamą finansavimą siekiant užtikrinti prieinamumą ir su klimatu susijusią bei skaitmeninę pertvarką šiuose regionuose;

70. siūlo parengti subnacionalinių veiksmų sistemą, į kurią būtų oficialiai atsižvelgiama UNFCCC procese ir su ja susijusioje ES klimato politikoje;

71. ragina Komisiją pripažinti vaidmenį, kurį, siekiant taikos ir gerovės trečiosiose šalyse, gali atlikti vietos ir regionų valdžios institucijos ir tarpusavio bendradarbiavimas, pvz., Nikosijos iniciatyva;

72. palankiai vertina Komisijos nuomonę dėl Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos paraiškų tapti ES šalimis kandidatėmis ir pritaria Europos Vadovų Tarybos sprendimui suteikti Ukrainai ir Moldovai šalies kandidatės statusą ir pripažinti Gruzijos europinę perspektyvą; ragina Komisiją peržiūrėti Rytų partnerystės iniciatyvą ir atlikti išsamią santykių su šešiomis Rytų partnerystės šalimis analizę, daugiau dėmesio skiriant jų pastangoms integruotis į Europą;

73. reiškia paramą visų Vakarų Balkanų šalių stojimui į ES, jei jos atitiks visus narystės kriterijus; pabrėžia, kad svarbu siųsti teigiamus signalus Vakarų Balkanų šalims, kad jos galėtų stiprinti savo išipareigojimą dalyvauti stojimo į ES procese, kuris, deja, užsitęsė per ilgai;

74. paveda savo pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ES institucijoms ir ES Tarybai pirmininkaujančioms valstybėms narėms.

Briuselis, 2022 m. birželio 29 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Vasco ALVES CORDEIRO